

N:o 7

A.-B. Centraltryckeriet
Örebro 1918

Juli 1918

Ägar af:
Svenska Brandmanna-
Förbundet
Utkommer en gång i mån.

Redaktör och utgifvare:
ARV. W. SVENSSON
ÖREBRO
Telefon 26

Prenumerationspris:
Kr. 3: 50 för år. Lösn. 25 öre
Annonspriiser:
I texten 1 kr., å andra plaster
70 öre pr cm och spalt

Analys af några fall af mordbrand.

Af Per N—m.

Några bekanta utländska mordbrandsaffärer skola här behandlas, fritt bearbetade efter tyska, engelska och franska källor.

M. må i det följande beteckna mordbrännarens namn.

Fall 1. Eld utbröt i ett hus tillhörande en kram-handlare och huset nedbrann med undantag af källaren, hvarest en del bråte och varor af diverse slag förvarades. Undersökningsdomaren misstänkte genast mordbrand, dels emedan han omedelbart erfor att ägaren var bortrest och att huset stod tomt, dels emedan man påstod att ägaren i det närmaste sluteålt lagret utan att återinskaffa nya varor. Vi benämna här den undersökande P.

Hans misstankar skärptes ännu mer, då han erfor, att kramhandlare M hade högt försäkrat och redan två dagar efter branden till brandstodsbolaget inlämnats en fullständig inventarielista på förhand skriven och upptagande ett stort, med visshet ej befintligt lager.

Då P slutligen tredje dagen erfor, att M hade en tveetydig förbindelse med en dam på

annan ort, som förberedde en utländsk resa, var för honom saken klar.

Redan första dagen gjorde han undersökning med tanken på mordbrand för ögonen. Elden hade utbrutit ungefär kl. 11 på e. m. och redan kl. 5 hade M afrest från orten med tåget. Alltså, om mordbrand förelåg, så måste något ämne hafva använts eller någon apparat, hvars tidseffekt var 5 å 6 timmar. P fann i källaren ett paket hvita stearinljus, där 3 ljus kvarstodo, bland det andra krimskramset.

Han utgick ifrån, att handlanden användt stearinljus och träull, hvilka två saker ännu funnos.

Nu begick P en dumhet. Han experimenterade med alla tre ljusen. Med det ena tog han tiden, som befanns vara $5\frac{1}{4}$ timmar. Det andra placerade han i träull blott för att finna, att detta experiment misslyckades till följd af placeringen. Det tredje ställde han på fotogenindränkt papper med träull omkring och lyckades väl att få effekt.

Emellertid tillkallade rätten en sakkunnig och därmed var spelet förloradt för P och

vunnet af M. Med den sakkunniges mellankomst öfvergick man nämligen helt till den nes omdöme och utslag. Han skaffade nya ljus, äfven inköpta hos M. Dessa visade en helt annan tidseffekt. De voro dock, som M genast såg, af paraffin, under det de andra voro stearinljus.

Såsom orsak till elden angafs en dålig mur vid en eldstad. M påstod sig i eldstaden ha bränt upp omslagspapper.

M utfick försäkringssumman reducerad samt afdunstate från orten.

Dagen efter erhöi emellertid P ett bref från en handlande i en närbelägen stad med underrättelse om, att M där köpt 5 paket stearinljus af samma slag som P funnit och det dagen före branden. Då branden ägde rum en söndag hade ej M kunnat åter sälja dessa

Fall 2. Eld utbröt i en villa i ett engelskt mindre samhälle. Villan hade stått tom i sju dagar. Äfven i detta fall måste försäkringsomständigheterna tyda på mordbrand från ägarens sida, då ej andra personer varit i villans närhet än en telegrampojke, som varit på platsen en timme före eldens början men som enligt underrättelse från telegrafverket cyklat till platsen och endast varit borta 6 minuter. Gossen var känd för sin redbarhet och sätvetsgrannhet.

Mannen, P, som ledde undersökningen drog följande ytterst skarpsinniga och djärfva slutsats.

Tidseffekten var minst 7 dagar. Utlösande orsak var telegrampojken A. Då eld utbröt en timme efter A:s ankomst så var verkliga tidseffekten blott 1 timme. Utlösande orsak var A och elektricitet måste vara förmedlaren, förutsatt att eldorsaken var den antagna.

Gossen hade tryckt på en elektrisk knapp. Han hade erhållit ett telegram till M, ett gratulationstelegram från R—by. Polisen i R—by konstaterade att det aflemnats af en man till det yttre lik M. Denne hade äfven den dag telegrammet aflemnats i R—by rest bort från L—sted, där han bott under flera dagar och som var en badort långt från den ort där hans nedbrunna villa funnits. Detta gaf anledningen till P:s förut omtalade teori. Alltså var elektriska ringledningen orsaken.

Nåväl, men hvad kunde denna utlösa? Ingen ringning hade gossen hört, ehuru sådan eljest väl brukade höras från porten. Ett egenomligt väsande hade han dock hört, när han ringde.

P tog nu närmast reda på de manipulatorer, hvori M varit invecklad veckan före afresan. Han hade köpt två torrbatterier i en

större stad i närheten och i en materialbod hade han inköpt 3 »kemiska bågare», d. v. s. af den tunnväggiga sort som tål stark upphettning. Långe dröjde det innan P kunde finna inköp af kemikalier men efter tre dagar lyckades han få reda på att med järnvägen kommit en sändning syror.

Nu lät P anhålla M, som trodde sig vara oupptäckt. Han lät kalla honom utan att han visste sig vara anhållen och sade oförmodadt till honom:

— Na, mr M, hur kunde ni göra så! Ni borde väl förstå, att ert inköp af syrorna och de tunnväggiga bågarna, hvori ni placerade svafvelsyran, ensamt de skulle afslöja eder.

— Hvad i himmelens namn, ni ärekränker mig ju, hvad är det för prat. Jag har ej ells köpt det där; hvad skulle jag med det att göra?

— Dessa ord, mr M, äro nog för att falla eder. De innebära ett förnekande af fakta, som jag kan bevisa. Ni är arresterad!

— Hvad säger ni; stammade M, i det han nedsjönk på en stol. Det skall stå er dyrt. Jag kan väl ej minnas alla bagateller.

— Jaa, kanske ni ej heller minnes, hur ni omändrade den elektriska ringledningen och hi afsände telegrammet, för att pojken skulle sätta djäfvulsmaskinen i gång?

Alldeles förkrossad afgaf nu M bekännelse. P hade varit nog klok, att ej på måfå komma med en enda sak, som ej var själfklar. I annat fall hade ej M bekänt utan hakat upp sig på oriktigheter. Nu trodde han, på grund af de öfverlagda anklagelserna, att P visste allt.

M afgaf bekännelse. Han fick nervfeber, men sedermera omtalade han, huru han betett sig.

Elektriciteten åstadkom, att klockklappen på den från vägen nedtagna elektriska ringklockan vid sin rörelse slog omkull bågaren med koncentrerad svafvelsyra. Denna stod på kant och var tvungen falla på bestämdt sätt.

Syran rann ned öfver en blandning utaf kaliumklorat och socker samt s. k. »svenska tändstickor» och i närheten hade brandämnen hopats.

Alltså en mycket raffinerad anordning.

I samband med denna affär vill jag komma med ett inlägg i frågan, huruvida svafvelsyra verkligen kan antända tändstickor eller ej. Vid undersökning af ett misstänkt fall i Mellerud fälde den misstänkte ett yttrande riktadt mot min »Mordbrandsartikel» för några år sedan i Sv. P. T.

Dagen före branden, eller med säkerhet några dagar förut hade denna man med flera

personer talat om sätt att anlägga eld och därvid yttrat, att det var fänigt att såsom en förf. i Sv. P. T. gjort, säga att svafvelsyra kan antända tändstickor.

Nu är förhållandet det, att om man doppar en svensk svafvelsticka (knoppen) uti koncentrerad svafvelsyra och sedan håller den tillräckligt länge (2 à 3 min.) i luften så tar den sedan på grund af den starka värmeaktionen som följer svafvelsyraes vattenabsorption, eld, något som barnen i skolornas fjärde klass lätt kunna intyga, då experimentet där ofta göres.

Finnes nu kaliumklorat och en hög tändstickor där, hvarst syran faller så fatta stickorna explosionsartadt eld, något hvarom hvilken som helst öfvertygar sig, så att, så oriktigt är det väl då ej, att jag härmed i min artikel demonstrerade »eld med kemiska hjälpmedel». Innan man förhånar, bör man lära känna en sak.

Fall 3. I en fabrik utbröt eld. Denna befanns anlagd på följande sätt:

Man hade noga tilltäppt alla springor i ett rum där gasljus fanns. Gaskranarna öppnades strax innan mordbrännaren gick ut ur rummet. Elden uppstod genom telefonens förmedling: en koppartråd förde till ringklockan själf och en annan från ett kopparbleck som så anbragts, att kläppen måste vidröra blecket. När dessa båda ändar så medelst telefonen kunde bringas i beröring var det lätt att fritt förfoga öfver de andra delarna af trådarna. I ledningen inkopplades ett litet accumulatorbatteri och så placerades sedan trådarna, så att två spetsar svagt berörde hvarandra strax öfver den öppnade gaskranen, d. v. s. när gnista slög öfver måste gasen antändas. Om nu gas i tillräcklig mängd fanns uti rummet så måste explosion följa, annars tändes blott gasen.

Nå, nu var apparaten en personapparat i förbindelse med mordbrännarens, hvarför denne strax före afresa inkopplade den ödesdigra apparaten med sin.

Efter ett dygn telefonerade han och en explosion följde verkligen, ehuru ej eldsvådan hann utbreda sig, på grund af att rummet var så väl tillbommat.

Vi veta, att i flera fall har man placerat karbid nära brandhården. Det har åstadkommit att släckning omöjliggjorts, emedan den ur vatten och karbiden utvecklade acetylängasen är allt för explosiv.

Acetylänen har karaktäristisk lukt (karbidlukt) liksom sprit och terpentinolja, hvarför deras närvaro lätt röjas. Benzol och benzin samt petrolnum lukta svagt, men äro dock

svåra att upptäcka. Feta oljor brinna svårt och vanligen med sotande låga.

Man finner lättare en mordbrännare genom studiet af dennes eget förhållande än genom studiet af brandplatsen. 80 proc. af mordbrännare förbli oupptäckta.

(Svensk Polist.)

Hvar ligger brandfaran hos tegelbruk?

I allmänhet, säger en författare i »Assuradören», tror jag mig kunna påstå, att det största antalet större eller mera betydande bränder vid tegelbruken uppstå vid afstannandet af brännugnsdriften. De vid tegelbruken mest använda brännugnarna äro nu för tiden inrättade för kontinuerlig drift, d. v. s. elden, hvarmed lervarorna brännas, passerar oafbrutet genom en tunnelformad brännkanal utan slut, som genom små mellanrum kan sättas i förbindelse med en gemensam skorsten. Genom draget från denna skorsten föres elden framåt i brännkanalen, väsentligen i horisontal riktning. När driften i dessa ugnar — ofta med års mellanrum — afstannar, afbrytes förbindelsen helt eller delvis med skorstenen, och i stället för en horisontal framföring af elden uppstår en vertikal uppstigning af lågan i brännkanalen som följd af det reducerade draget.

Eldningen af dessa ugnar — ringugnar, zig-zagugnar o. s. v. — sker genom fyrhål i hvalfvet. Dessa fyrhål äro försedda med lock, som för att sluta tätt ligga i sandlås. Så länge elden föres normalt fram med hjälp af draget i skorstenen, kan näppeligen någon brandfara föreligga, ty lågan löper horisontalt i brännkanalen och ugnen. Då den är i drift, är den desutom under ständig tillsyn.

Annat blir förhållandet, så snart ugnnsdriften skall afstannas, ugnen »släckas från», som det heter. Draget till skorstenen reduceras eller afbrytes helt och hållet och tillsynen öfver ugnen inskränkes till att den person, som under driften hade detta åliggande, ser till ugnen litet då och då. Hvad inträffar nu i ugnen? Jo, elden i brännkanalen sträfvär att stiga uppåt och pressas emot hvalfvet. De i hvalfvet befintliga fyrhålen med lock, som icke alltid äro fullkomligt täta, utsättas för eldens påtryckning. Det bränselefall, som samlats i fyrhålens sandlås, börjar glöda. Finnes det så i närheten af dessa glödande små-

partiklar kollådor, stolpar eller dylika lätt antändliga ämnen, kunna de omnämnda småglöden lätt tända det i regeln mycket torra materialet och elden gå vidare till takresning och dylikt, hvarefter en stor brand gifvetvis lätt kan uppstå. Huru kan denna fara afvärjas eller motarbetas? frågar man. Helt enkelt genom att föreskrifva följande försiktighetsåtgärder:

Brännugnarna skola stå under oafbruten tillsyn, så länge synlig glöd finnes i brännkanal resp. brännugn, d. v. s. några få dygn.

Alla fyrbål på den del af ugnen, där elden är synlig, skola efter driftens upphörande täckas tätt med sand eller våt lera.

Alla lösa inventarier af antändbart material skola aflägnas från ugnen.

Hvad här är sagdt om kontinuerliga brännugnar, gäller äfven i allt väsentligt för periodiska ugnar. Hvad de sistnämnda beträffar, bör också iakttagas, att uppkomna sprickor och otätheter i murverket oförtöfvat tätas.

Iakttagas dessa regler, reduceras brandfaran vid tegelbruken högst betydligt.

(Tidskr. f. S. F. Brk)

Gynna

Svensk Brandkårs-Tidnings

annonsörer!

Förbandslådor

Från 3:— till 35:— kr.

**SJUKVÅRDS- OCH
FÖRBANDSARTIKLAR
GUMMIVAROR**

m. m., m. m.

köpas bäst och billigast från

Fritz Svensson,

Drottningg. 34 ÖREBRO Rikstel. 1689

Lönefrågan vid Göteborgs brandkår.

Underbefäl och manskap vid Göteborgs brandkår har till drätselkammaren ingått med begäran om löneroglering. I en längre skrifvelse framhållas motiven för denna begäran, och vi tro att kårens önskemål, hos vederbörande skola vinna beaktande. De löner, som för närvarande gälla för brandmännen i Göteborg, äro ju allt annat än lämpade för nuvarande tider.

I herörda skrifvelse framhålls skillnaden mellan en poliskonstapels och en brandkarls löneförmåner och påpekas äfven med fullt berättigande, att en brandman ej bör vara sämre aflönad än polisman. Nuvarande löner utgå för ord. poliskonstapel med 2,000 kr. i begynnelselönen och för ord. brandkarl med 1,100 kr., en naturligtvis allt för stor skillnad, om det nu skall vara någon skillnad alla, ty nog ställer väl brandkårstjänsten fullt ut lika stora kraf på sin utförelse som polistjänsten på sin.

Brandmännen hafva ju i regel varit de som inom de kommunala befattningarna varit sämst aflönade, och det är ju ej att förtycka att äfven de nu göra sina kraf på bättre lönevillkor gällande.

De löneförmåner som Göteborgs brandkår nu ingått med begäran om äro följande:

- för* ordinarie brandman och brandförman, begynnelselönen kr. 1,700:— jämte fem ålderstillägg, hvardera å kr. 200:— att utgå efter resp. 3, 6, 9, 12 och 15 års tjänst;
- för* eldare, begynnelselönen kr. 1,800:— jämte ålderstillägg i likhet med de förutnämnda;
- för* undermaskinist, begynnelselönen kr. 2,100.— jämte ålderstillägg i likhet med de förutnämnda;
- för* brandförman ett befälsarvode af kr 300:—;
- för* brandmästare och öfverbrandmästare, begynnelselönen kr. 3,500:— samt med bibehållande af nu utgående hyres- och beklädnadsersättning, ålderstillägg samt öfverbrandmästarens befälsarvode (400 kr.);
- för* brandmästare (specialutbildad) ett arvode å kr. 400:—;
- för* verkmästare, begynnelselönen kr. 4,500:— jämte tre ålderstillägg å kr. 400:— efter resp. 5, 10 och 15 års tjänst som underbefäl.

Henrikssons prisbel. motorsprutor

Försäljas genom

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN

E. BERGSTRÖM & Co.

STOCKHOLM K.

Telegramadress: "Ideal".

Rikstelefon 2258.

HENRIKSSONS BRANDSLÄCKARE RAPID & PUMP-RAPID

samt Brandsläckaren n:o 76, modell 1914, 12 liter. Ny för året.

Samtliga godkända af Tarifföreningen

Försäljas genom

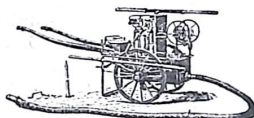
HUGO KNOCHENHAUER, Stockholm.

Telegramadress: Knochenhauer.

Rikstelefon 57 99.

Pump-Rapid

Telegraf-adr.:
Sprutbolaget

HENRIKSSONS ^{Prisbelönta} Handkraftsprutor

försäljas genom

Hrr Järn- & Redskapshandlare

samt i parti från fabriken.

A.-B. S. HENRIKSSONS Sprutfabrik,
och Mekaniska Verkstad. STOCKHOLM 4.

Rikstelefon
6 053

Billmans Fabriks- & Handels-Aktiebolag

REGERINGSGATAN 88

STOCKHOLM

Telegrafadress: "BILLMANS R. T. 4811"

ALLM. TEL. 4480.

RIKSTEL. 4811.

BRANDREDSKAP

AF ALLA SLAG.

Allarmhorn

af Stockholms modell, förnicklade,
finnes åter i lager.

Uppgör förslag till utrustningar.

Lämnar kostnadsförslag.

Katalog på begäran.

Erhållit 2 Guld- och 20 Silfvermedaljer.

Newyorks brandsoldater.

Ur en gammal tidskrift för år 1891 hafva vi hämtat följande berättelse öfver hjältedater, utförda af brandmän i Newyork. Det hela har nog en prägel af äkta »amerikanskt» men hur som helst, kan det kanske intressera tidningens läsare, isynnerhet de svenska brandmännen att få en inblick i brandkårsyrket sådant det var i Amerika under 1890-talet. Dylika »bragder» kunna vi nog ej i Sverige blifva i tillfälle att utföra.

* * *

Newyorksborna äro mycket stolta öfver sina brandsoldater och de hafva all anledning att vara det. Det finnes bland dem många veteraner med utmärkelsetecken, som amerikanarne veta att skatta lika högt, om icke högre än medaljer vunna på ett bloddrypande slagfält. Skillnaden är, att det ena slaget vunuits genom att rädda, det andra genom att taga lif.

Liksom hvarje armé, som deltagit i ett fält-tåg, har Newyorks brandkår sina invalider och sina stupade. Och det är karaktäristiskt, att en stor procent däraf utgöres af sådana, som innehaft befälsbefattning. Icke mindre än 6 eller 7 kårchefer ha, sedan det organiserade brandväsendet uppstått, omkommit i elden. Det hör, tyckes det, till organisationen, att cheferna själfva leda sina män, just där faran är mest öfverhängande och icke från en trygkad position och kanske ligger just här en sporre till den entusiastiska ifver, manskapet alltid ådagalägger vid räddningsarbetet.

Ett namn, som gärna nämnes, då talet faller på brandkårens heroer, är Thomas J. Ahearn. Han ledde sitt kompani vid en eldsvåda i ett gasverk på ostsidan af staden Newyork. Man såg en karl, till utseendet liflös, ligga inne på gasverkets område omhvärfd af lågorna. En explosion kunde väntas hvilket ögonblick som helst, ty under den plats, där mannen låg funnos reservoarer för nafta. Men Ahearn observerade snart, att mannen andades, han såg klockkedjan på hans bröst höja och sänka sig och utan att betänka sig störtade han fram genom lågorna till mannen, kastade honom på sina skuldror och lyckades rädda honom från elden — men icke från döden, ty den räddade var så svårt skadad, att han afled dagen därpå på sjukhuset.

Knappast ett år efter denna räddningsbragd utmärkte sig Ahearn ånyo. Det var eldsvåda vid Rivington Street alldeles invid hans station, Ahearn var den första på platsen och möttes

af en man, som, vridande sina händer i ångest, bad honom rädda sitt barn, som blifvit kvarlämnadt i huset. Ahearn trängde in i det uppgifna rummet, som var fylldt med rök och eld. Han sökte i bädden och under densamma, men barnet fanns ej där. Glad öfver att barnet undkommit, skulle han återvända för att taga ledningen öfver sitt manskap, men röken hade blifvit så tät, att det var honom omöjligt att andas. Han drog rocken öfver hufvudet på sig och försökte springa mot dörren, men denna hade gått i lås och han brände skinet af sin hand på handtaget. Med en öfvermänsklig kraftansträngning sparade han sönder den nedre dörrspegeln och stack ut sitt hufvud därigenom och — så hittades han sedan af sina kamrater medvetlös med rocken afbränd från hans rygg och af hatten återstod endast hakremmen af stål-tråd.

Han låg sedan 10 månader på sjukhuset och kom ut därifrån döf och fysiskt förstörd. Men han fick en inbringande hederspost att draga sig tillbaka till och hembar alla medborgares aktning och beundran.

Ett annat hjältenamn! Vid en eldsvåda i en källarvåning vid Park Place upptäckte brandlöjtnanten Samuel Banta, att en slang icke manövrerades rätt. Han skyndade att taga reda på förhållandet och fann då slangföraren nära att drunkna i källaren, som blifvit fylld med vatten. Banta kastade sig genast in till honom och sökte hålla hans hufvud öfver vattnet, men i detsamma varseblef han, att en brinnande bjälke hotade falla ned öfver honom. Löjtnanten dök genast ned i vattnet och sökte därvid draga slangföraren med sig, men denne slet sig lös. Ur vattnet stack Banta upp en hand för att känna sig för, om han kunde dyka upp igen, men brände sig. Strax därefter stack han upp sin andra hand och fann då, att den öfverhängande faran var öfverstånden och nu sökte han rätt på slangföraren igen och lyckades bära ut honom, men denne var då redan död af vattnets och eldens förenade verkan.

Om samme man berättas det, att han vid en eldsvåda vid Hall Place, då byggnaden sammanstörtat och en arbetare med brutet ben låg på en vacklande upptorning af ruinhögen, dit det ej syntes stå i mänsklig förmåga att nå, reste upp en bjälke som stöd mot den osäkra ruinhögen, sprang upp för densamma med en otrolig vighet, nådde mannen och bar ned honom på sina skuldror. Den bragden anses ännu i dag som ett underverk till och med inom själfva brandkåren.

För fem år sedan gjorde sig en annan

brandsoldat, Dennis Ryer, ryktbar. Det var eldsvåda i hörnet af 134:de gatan och 7:de avenyen. Alla invånare hade flytt ur huset med undantag af en äldre kvinna, som glömt sin papegoja och nödvändigt måste ha den med sig. Med papegojsburen i handen visade hon sig också snart i ett vindfönster omhvärfd af rök och lågor och ropade på hjälp. Några brandsoldater, som voro uppe på taket, kastade ned ett rep åt henne, men hon var för rädd att begagna sig af det. Då gjorde Dennis Ryer fast repet omkring lifvet på sig och lät hissa sig ned ifrån taket. Han ryckte ut kvinnan ur fönstret, men hon var tung och männen på taket orkade ej, som beräk-nadt var, hissa upp dem.

Några fot nedanför, där Ryer hängde, stod hans fader, också brandsoldat, på en stege och ropade uppmuntrande:

»Håll dig kvar! Håll dig kvar!»

Hade Ryer släppt sitt tag så skulle alla tre blifvit dödade. Den unge brandsoldaten såg faran och den enda utvägen till räddning. Fönstret, framför hvilket de hängde, var det sista på huset. Sedan tog ett annat hus vid och att nå det närmaste fönstret där, däri låg en utväg till räddning. Han stötte med foten mot väggen, gaf sig fart och svängde en gång, två, tre gånger och fjärde gången, då han kom midt för det fönster han afsåg, skrek han i örat på den gamla damen att släppa honom och slungade in henne i fönstret, svängde tillbaka och följde själf efter i nästa sväng. De på gatan samlade folkmassorna hälsade det lyckligt utförda vägstycket med ett en-stämmigt jubel och gamle Ryer nere på sin stege kastade mössan i luften och hurrade högre än de andra. Den gamla damens enda obehag af färden blef ett par lätta kontusioner för att inte tala om hjärteorgen, att hennes papegoja, som hon hela tiden så ömt tryckt till sin famn, blifvit skrämmd till döds.

* * *

Den tiden tyckes det ha varit godt virke i Newyorks brandmän, om sådana bragder ut-föres äfven nu för tiden är ju svårt att veta.

Rättelse.

I förra numret finnes å sid. 69, 17:de raden uppifrån 7,183 m., skall vara 7,183 km.

Tillkännagifvande.

Meddelanden och artiklar till 10-års-numret (september) skola insändas under augusti månad.

Redaktören.

TIDAHOLM'S NYA

LAST- OCH BRANDKÄRS- AUTOMOBILER

NY ÖVERLÄGSEN KONSTRUKTION.
DRIFTSÄKER. EKONOMISK.

GENERALAGENTER:

CRONSTEDT, KASTENGREN & CO

(i Östern, Mercedes Automobilagentur)
BIRGERJARLSGATAN 6. STOCKHOLM.

ALLA SLAG AV AVTOTTILLBEHÖR...

Ur brandkärernas årsberättelser.

Stockholm.

Under år 1917 har brandkären allramerats 546 gånger. Dessutom hafva inom huvudstaden inträffat 297 kända tillbud till eldsvådor, för hvilka släckning brandkäreans biträde ej påkallats.

55 gånger har kärans hjälp påkallats i och för automobil- eller spårvagnsolyckor, öfversvämningar, befriande af människor och djur ur nödläge m. m. dylikt.

40 eldsvådor hafva varit af den omfattning, att två eller flera slangledningar från automobilmotorsprutor, ångsprutor eller från brandposter varit behöfliga för släckningen. 68 eldsvådor hafva släckts med 1 slangledning, och vid öfriga eldsvådetillfällen hafva endast pytsprutor o. d. mindre släckningsredskap kommit till användning.

Utbetalda brandskadeersättningen, 956,900 kr., hvaraf kr. 251,031:52 för fast egendom och kr. 705,868:48 för lösegendom, utgör 175 proc. af försäkringssumman för brandkadad egendom.

Den väglängd, som af brandkären tillryggalagts under färd i och för gjorda allarmeringar, har uppgått till 2,668,5 km.

Tiden, som använts för färd till och från eldsvådor samt desammis släckning, har utgjort 687 timmar eller i medeltal 1 timme och 15 min. för hvarje uryckning.

Olyckshändelser eller tillbud till dylika hafva inträffat vid nedanstående brandtillfällen:

Fredagen den 5 jan. vid eldsvåda inom bostadslägenhet 3 $\frac{1}{2}$ tr. upp, Idungatan 6, var ett barn utsatt för öfverhängande fara, men uttogs före brandkäreans ankomst.

Torsdagen den 11 jan. vid eldsvåda å ångfartyget »Konung Oscar», förtöjd vid Norra Blasieholmshamnen, påträffades under släckningsarbetet en besättningsman innebränd.

Tisdagen den 16 jan. vid eldsvåda inom bostadslägenhet 3 tr. upp, Luntmakaregatan 26, var ett barn utsatt för öfverhängande fara, men uttogs före brandkäreans ankomst.

Torsdagen den 1 febr. vid eldsvåda inom skräddareverkstad 1 tr. upp, Vesterlånggatan 36, voro 15 personer i ofvanför varande våningar utsatta för öfverhängande fara.

Torsdagen den 15 febr. vid explosion af en spritlampa inom bostadslägenhet 4 tr. upp, Birger Jarlsgatan 11, hvarvid sängkläder m. m. antändes, voro en kvinna och ett barn utsatta för fara.

Tisdagen den 3 april vid eldsvåda inom tamburen till bostadslägenhet 1 tr. upp, Folkungagatan 139, var en man utsatt för öfverhängande fara, men räddade sig före brandkäreans ankomst, genom att medelet en lina fira sig ned från lägenhetens 7,5 m. öfver marken belägna fönster.

Torsdagen den 26 juli vid explosion inom en lagerlokal n. b., Stt Paulsgatan 15, blef en man genom oförsiktig handhafvande af magnesium svårt bränd i ansiktet och å händerna. Han fördes genom polisens försorg till sjukhus.

Tisdagen den 30 okt. blef inom bostadslägenhet 2 tr. upp, Ölandsgratan 50, ett 8 månaders barn svårt brändt genom att hafva dragit öfver sig en brinnande lampa. Barnet fördes genom brandkäreans försorg till sjukhus, där det afled.

Tisdagen den 6 nov. vid eldsvåda inom bostadslägenhet 4 tr. upp, Karlavägen 14, voro tre barn utsatta för öfverhängande fara, men räddades före brandkäreans ankomst.

Tisdagen den 4 dec. vid eldsvåda inom bostadslägenhet 2 tr. upp, Ekstigen 2, Aspudden, voro tvänne barn utsatta för öfverhängande fara, men uttogs före brandkäreans ankomst.

Lördagen den 29 dec. inom bostadslägenhet 1 tr. upp, Norr Malarstrand 32, blef en man bränd å händerna och å huvudet genom explosion af karbidgas. Vid påfyllning af en karbidlampa föll karbidburken ned i en hink med vatten. Den härvid utvecklade gasen antändes af en i närheten brinnande fotogenlampa.

Brandkäreans personal har vid flera tillfällen varit utsatt för allvarliga olyckstillbud samt ådragit sig skador, hvilka ehuru af öfvergående art, likväl i ett flertal fall nödvändiggjort läkare- och sjukvård.

Sjukvagnarnas verksamhet. Staden ägde år 1917 fyra automobilsjukvagnar samtliga utrustade med Drägers pulmotor, med hvilka återupplifningsapparater ett flertal drunknade samt af gasförgiftning och rök sanslösa personer återkallats till medvetande.

Utryckningarnas antal har år 1917 stigit till 7,195, en siffra som öfverstiger närmast föregående års med 2,283 utryckningar och som representerar mer än 19 utryckningar dagligen, eller noga räknadt i genomsnitt 19,71 utryckningar pr dag.

Vagnarna ha år 1917 tillryggalagt inalles 51,861 km. under en sammanlagd tid af 4,166 timmar 27 minuter, motsvarande en medelväglängd af 7,21 km. och en medeltid af 35 minuter för hvarje utryckning.

Eldsvådors bekämpande.

Eld i allmänhet och medel till dess bekämpande.

(Forts. o. slut fr. n:o 5.)

Nedanstående torde bäst bevisa halten af de prisade »eldsläckningsgranaterna» och dylika medel.

En eldsläckningsgranat vid namn Imperial har tillverkats i London och innehåller följande lösning: 25 % lösning af kristalliseradt klorcalcium blandad med $\frac{1}{2}$ % klorammonium.

Eldsläckningsförmågan beror hufvudsakligen på det vatten, som granaten innehåller. Genom vattnets blandning med klorcalcium förhöjes dess verkan på så sätt, att det brinnande föremålet *på de ställen*, där det träffats af vätskan, blir öfverdraget med ett skikt af smält klorcalcium, som afhåller luften från dessa ställens brännbara ämnen. Den utomordentligt lilla mängden klorammonium har alldeles intet inflytande.

Någon utveckling af eldsläckande ångor eller gaser, som särskildt framhålles förekommer icke, med undantag af vanliga vattenångor.

Om de kemiska släckningsmedlen, som skola verka genom kvävande gaser i och för sig icke hafva någon praktisk betydelse, så äro salt- och jordlösningarna rent af farliga.

De, brandmän, som en gång bekämpat en brand vid dess innersta hård, vet, att det endast ytterst sällan lyckas anbringa den släckande strålen så, att den endast berör själva hårdens, utan närstående föremål äfven blifva träffade. Den skada som åstadkommes genom att föremål, som ej äro direkt hotade, fara illa af saltlösningar, är dock, synnerligast vid mindre brand, ofta större än den egentliga brandskadan, och då ofta icke blott saker, utan äfven brandmännen själva blifva träffade af vätskan. Som synes af ofvan anförda synpunkter äro de kemiska släckningsmedlen under vissa omständigheter icke användbara.

Såsom verksamma släckningsmedel återstår således enligt föregående endast vatten- och luftafspärning, den senare åstadkommen genom påläggning af täcken eller dylikt, påkastande af sand eller jord, eller genom det brinnande rummets luftfatta tillslutande, samt undanförande af all näring för elden.

Följande regler bör vid eldsvådor alltid tillämpas: Vid utläggning af slangar — lägg alltid ut en slanglängd mera, än det vid tillfället behöfves, däraf kan man mången gång hafva stor nytta. Skydda konstruktionsdelar

såsom takstolar och uppbärande stolpar samt trappuppgångar. Förhindra allt lufttillträde samt aflägsna alla i eldens närhet befintliga lättantändliga ämnen. Angrip själva eldhärdens samt använd minsta möjliga vattenmängd. En kraftig stråle är alltid bättre än en svag förutsatt att den träffar själva eldhärdens.

Rapid.

Till

Svenska Brandmannaförbundets styrelse.

Om jag med nedanstående kunde framlocka ett, om än aldrig så litet, lifstecken från förbundsstyrelsen skulle jag vara särdeles tacksam.

Under senaste hälften af år 1917 började en hel del brandkärer ansluta sig till Svenska Kommunalarbetareförbundet. Orsaken härtill var, som nog även förbundsstyrelsen känner till, de oerhördt vidriga löne- och fritidsförhållanden brandkärerna i allmänhet ledde under. För att något bättre upp dessa förhållanden återstod näppeligen något annat än att ansluta sig till en kamporganisation och på så sätt göra gemensam sak med kommunernas öfriga arbetare, af hvilka vi ju äro en del. Härigenom skaffade sig dessa kärer ett kraftigt stöd vid framförandet af sina rättmätiga kraf.

Hela detta förlopp, af hvad jag här inledningsvis relaterat, har uteslutande haft ovannämnda afsigt och icke som en del brandmän har velat påstå, ett anfall i ryggen mot Brandmannaförbundet för att på något sätt komma detta förbund till lifs. Brandmannaförbundet har aldrig gjort anspråk på att vara en kamporganisation eller att afsevärdt stödja sina medlemmar vid framförandet af bättre löneförmåner. Detta förbund är ej fotad på sådan grund och afsigten har heller aldrig varit sådan.

Dock kan brandmannens vandring till Sv. Kommunalarbetareförbundet hafva en menlig inverkan på Brandmannaförbundet. Jag tror mig veta att en sådan inverkan redan har gjort sig gällande. Detta vore emellertid enligt min mening fullkomligt onödigt om Brandmannaförbundet uppfyllt hvad så vackert lofvats i stadgarnas § 2: Varje brandman af manskaps grad har all orsak att tillhöra såväl Svenska Kommunalarbetareförbundet som Sv. Brandmannaförbundet.

Vem är nu orsaken till senare tiders afståndstagande från siet nämnda förbund. Jag vill med ett ord svara: Förbundsstyrelsen.

Härå kan frågas: Hvarför väljer förbundet en styrelse år efter år som i praktiken har visat sig ej uppfylla de fordringar man bör ställa på densamma?

I detta fall kan lokalafdelningarnas ombud, som sammankallas till äremöte, i viss mån ursäktas, då man vet att de tongifvande personerna inom förbundet har hemfallit till att vara en förening för ömsesidig beundran och därtill visat sig taga allt för stor hänsyn till utomstående meningar vid beslut om förbundets angelägenheter.

Med all aktning för, och väl inseende nyttan af underbefälens deltagande i Brandmannaförbundets arbete kan jag dock icke underlåta framhålla den menliga inverkan på förbundets medlemmar den nuvarande sammansättningen af styrelsen har. På grund af det militärlänkande förhållande som är rådande mellan underbefäl och manskap, kan ett förtroligt samarbete mellan en sådan styrelse och förbundets medlemmar i allmänhet, aldrig blifva rådande. Jag tror att det finnes tillräckligt många intelligenta medlemmar af manskaps grad, så att en något så när proportionerlig sammansättning af styrelsen kan åstadkommas. Enbart underbefäl i styrelsen anses jag ej vara lämpligt.

Jag nämnde om ett lifstecken från styrelsen. Intet sådant har kommit till synes sedan mötet i Stockholm. Då det finnes så oändligt mycket som kunde uträttas genom förbundet är en sådan tystlåtenhet förvånansvärd. Funnes icke det beviset å tidningen: »Äges af Svenska Brandmannaförbundet» skulle det inte förvåna mig om alla medlemmar glömdes bort att förbundet finnes till.

I detta sammanhang vill jag ytterligare påminna om stadgarna § 2 och mana förbundsstyrelsen taga detta i betraktande. Med litet god vilja kan mycket uträttas. Nu, om någonsin, föreligger orsak till att bevisa Brandmannaförbundets existensberättigande. Alltså — hugg i! Stadgarna § 7 föreskriber att äremöte skall hållas en gång varje år, men ännu har tydligen icke några anstalter vidtagits för detta möte, trots det, att förbundet i år firar sin 10-åriga tillvaro.

Nu bör styrelsen slå på stora trumman om inte förbundet skall gå sin undergång till mötes.

Förbundsstyrelsens arbete efterlyses härmed.

Förbundsintresserad.

Några anteckningar om Stockholms brandväsende under Karl XI:s tid.

At Pehr Johnson.

(Forts.)

5. Skvalberget, Hedebacken och Repslagaren.

6. Brunfisken, Krögaren och Stökalfven.

7. Sjöhästen, Hatsfrun och Vildsvinet.

8. Neptunus, Ruda och Jungfrun.

9. Väderkvarnen, Kumlet, Skäret, Kajutan och Trädgårdarne.

Kungsholmen hade allenast ett brandmästarskap med kvarteren Glasmästaren, Munken och Nunnan, Skrifvaren, Klädmakaren, Garfvaren, Murmästaren, Abboten och Häcklefväll.

Södermalm var indelad i tvänne delar näml. den östra och den västra. Den förstnämnda af dessa var indelad i fyra brandmästarskap.

1. Med kvarteren Bonden, Höken, Timmermannen, Formannen, Dagakarlen och Oron.

2. Kvarteren Halmen, Bryggaren, Vägarer, Soldaten, Båtsmannen, Hästen och Sören.

3. Kvarteren Landbacken, S:t Michael, Rudan, Pelareberget och Kejsaren.

4. Kvarteren Häcklefväll, Fiskaren, Yrvädersklippan samt Ormen med Höga stigen.

Västra delen af Södermalm bestod af tvänne brandmästarskap:

Det första med kvarteren Öfvervikaren, Bocken, Flygaren, Ormen, Gropen, Ulven, Fotangelen, Höga luft, Ugglan och Katten.

Det andra med kvarteren Lappskan, Tofflan, Trappan, Byssan, Honan, Vigen, Kattehuftud, Kattifoten, Katterumpan och Kattaryggen.

Södermalms inre del inbegrep äfvenledes tvänne brandmästarskap:

Det första af dessa var indeladt i kvarteren Jupiter, S:t Maria, Saturnus, Noe ark, Östergötland, Västergötland, Dal, Laxen, Paris, Rosendal, Småland och Vattumannen.

Det andra i kvarteren Draken, Mullvaden, Krukamakaren, Berggrufvan, Dikaren, Nederland, Fatbursbrunn, Marsvinet, Stören, Gripen och Suggan.

Som man finner, var det allt annat än vackra namn, som man i regel begagnade sig af. Vi ha emellertid velat anföra dem, som de föreligga i de handlingar, hvilka stått till vårt förfogande, emedan de ha ett visst historiskt-topografiskt intresse för hvarje intresserad Stockholmsforskare.

Stadens magistrat hade att tillse det brand- och rotemästare i de resp. distrikten tvänne

gångar om året — vår och höst — med stadens utsedde betjante gingo omkring från hus till hus, från gård till gård för att bese eldstäderna. Särdeles voro de ålagda att iakttaga stor uppmärksamhet hos måltare, bryggare, bögare, brännvinsbrännare och andra som starkt elda, samt ock hos tunnbindare, snickare, svarfvar och hjulmakare, som hade hyfvelspån och dylika saker omkring sig.

Åfvenledes ladugårdarne skulle man noga rannsaka samt hos de personer, som handlade med lin, hampa, tjära, krut och dylika saker.

Ingen handlande fick ha mera än en tunna tjära på lager och ingen mera än 12 skålp. krut. Allt öfrigt af denna senare vara skulle vara insatt i hvalfvet vid Söder skans.

Ingen fick ha lin eller hampa förvaradt på vindar eller i öppna bodar utan skulle dessa varor vara inpackade i låsta kistor vid böter af 5 daler sm:t första och 10 daler andra gång sådant antråffades.

Om dessa synesmän hos ståndspersoner eller deras jämnlikar antråffade något fel, hade man att detta angifva på rådhuset, så att magistraten kunde taga saken om hand. Där emot om det skedde hos borgare eller gemene man skulle man genast tillsäga husvärdén därom, läggandes honom en bestämd dag före då bristfälligheten skulle vara afhjälpt. Om detta icke skett hade synesmännen att själfva på hans bekostnad låta reparera skadan och skulle husägaren för sin försummelse böta 5 daler sm:t.

Om eldsvåda uppstod räknades den skada som förorsakades honom till last och hade han därför böta och ersätta efter lag.

Hvar och en af husets invånare hade att efterse, så att ingen gick med bart ljus utan lykta, mindre med fachel och bloss uti vindar och ovälfda bodar, stali och uthus där brännbara och explosiva varor voro under förvar. Ingen fick heller i dylika rum röka tobak. Hvar och en, som af en eller annan anledning bar fackla eller brinnande ljus ute på gatorna skulle också därmed vara ytterst försiktig. Brand- och rotmästare hade att därmed efterse. Var det tjänare som i detta afseende icke efterlefde husbondens befallningar hade vederbörande att af dennes lön uttaga de böter, som lagen i detta fall föreskref.

Brandvakt skulle årligen finnas tillsatt i respektive kvarter. I all synnerhet fick man icke försumma sig under den del af året då torka och värme var rådande. Denna synes ha varit ordnad på så sätt, att turen gick omkring på husägarna, och fick ingen därvid undandraga sig att antingen själf eller genom en laggill karl gå ifrågavarande vakt, detta vid böter af tre daler s:m:t.

Tornväktarne hade för öfrigt att hålla ett vakande öga öfver staden. Blef man varse någon vådelv skulle man strax med klockan ge detta tillkänna. För att ge tecken åt hvilket håll det var som brand utbrutit, skulle man vid denna sida af tornet om nattetid uthänga en lykta, och en fana om det inträffade på dagen. Den som försöf sig eller försummade detta kunde antingen mista sin tjänst eller också på annat sätt bli afstraffad. Stadens vakt skulle åfvenledes härpa hålla noga uppsikt. Märkte man att eld utbrutit skulle man klappa på portarna samt så fort ske kunde underrätta högvakten, så att trumman kunde komma i rörelse.

I staden och på malmarne voro fyra ordinarie brandhus, nämligen ett i själfva staden, ett på Västermalm, ett på Östermalm och ett på Södermalm. I dessa förvarades såväl stadens som de enskildas brandredskap. I hvarje hus skulle således finnas tvåne dugliga koparsprutor med därtill hörande redskap, kar, släpor och verktyg. Vidare 20 stycken handsprutor, tvenne större segel, tvenne större och tvenne smärre stegar, 4 st. brandhakar, tjänliga brandyxor, 100 famnar linor, 50 st. läderämbar med tög, samt några tegelsten med bräder och spik i förråd. Öfver dessa saker hade polisen öfverinseende. Politie-collegium hade också att efterse så att desamma voro uti fullgodt och ordentligt skick. Till bemälda brandhus skulle vara ett lås och till samma lås fyra nycklar, af hvilka den ene skulle förvaras hos politieborgmästaren, den andre hos rådmannen, som hade inspektion öfver huset, den tredje hos polisgevaldigern, som hade att svara för redskapens ordentliga beredskap samt den fjärde hos den som var boende i huset eller ock hos närmaste brandmästare.

Hvarje husvärd skulle i sitt hus ha tvenne läderämbar, en vattenspruta, en stega om 20 alnar, en god båtshake och en eldyxa. Vidare skulle det finnas vattentunnor jämväl på taken med tillhörande kvastar. Den som var förmoden hade att hålla ett dubbelt antal dylika brandredskap, som skulle synas på samma gång och af samma personer, som hade öfvervakande af husen om hand. Den som brast i detta stycke skulle böta 3 mark, och den, hvilken icke på anvisad tid fullbordade hvad honom förklarats bristfälligt skulle böta 5 daler s:m:t.

Hvarje brandmästerskap skulle vidare vara försett med ett dugligt segel, stegar, hakar, sprutor, ämbar, yxor och annat tjänligt redskap till eldens släckande. Dessa redskap skulle anskaffas genom kollekt som brandmästaren hade att ombesörja eller också genom enskild

teckning. Hvarje gång då en brandmästare afgick skulle dessa saker inventeras och den som befanns bristande hade då att utge, dels tre daler i böter, dels ock att anskaffa hvad som befanns brista.

(Forts.)

Notiser.

Ett egendomligt åkslag.

Under ett kort men intensivt åskväder, som fredagen den 12 juli drog öfver Göteborg, slog blixten ned i det hus där den bekante flygaren Oskar Germundson bor. G. var sysselsatt med att se om en del fiskredskap och föll till synes liflös omkull. Då han vaknade till sans, var han ur stånd att tala och att röra sig. Ansiktet var blått och ögonen trängde ur sina hålor. För en stund var hela högra sidan af kroppen fullständigt förlamad, men i vänstra sidan fanns en begränsad rörelseförmåga, så att han med tecken kunde meddela sig med hustrun och andra tillskundande personer. På lördagen var G. åter frisk och kry.

Polisförbundet som kamporganisation.

Svenska polisförbundets årsmöte behandlade lördagen den 13 juli föreliggande motioner om förbundets omläggning till en kamporganisation, motsvarande arbetarnas fackliga sammanlutningar.

Förbundsstyrelsen hade afstyrkt motionerna och i stället hemställt om bemyndigande att utreda frågan om åstadkommande af en förhållingsförordning mellan polisförbundet och dess lokalafdelningar å ena sidan och vederbörande myndighet å den andra.

Efter 6 timmars debatt beslöt mötet med 33 röster mot 30 afslå motionerna och antaga styrelsens förslag. 6 medlemmar afstodo från att rösta.

Mötet har beslutit ingifva ansökan att få anordna ett lotteri till förmån för rekreationsfonden. Lotteriet skulle anordnas i en eller flera dragningar på 100,000 lotter å 2 kr. stycket.

Nästa möte skall hållas i Linköping 1920.

Landskrona.

Till brandkorpraler ha befordrats maskinisten nr 4 O. Pettersson samt ord. sold. nr 3 A. Krvist.

Brandkårens personal har fr. o. m. den 1 juli ökat med tre ordinarie brandsoldater, och utgöres styrkan nu af:

I. Fasta kåren.

Brandchef,
1 brandmästare, tillika vice brandchef,
1 brandsergeant,
2 korpraler, hvaraf en tillika är maskinist,
9 ordinarie brandsoldater,
7 extra

II. Reservkåren.

2 kuskar,
30 man ur Kav. V.

Dyrtidstillägg utgår nu med $33\frac{1}{3}$ proc. å alla kontanta aföningsförmåner, därtill kommer dyrtidshjälp efter behofsprincipen och utgår denna efter en graderad inkomstekala:

Inkomst till kr. 1,000:—: kr. 150:— för hustru, kr. 75:— för hvarje barn under 15 år.
Inkomst från kr. 1,000—2,000: kr. 120:— för hustru, kr. 60:— för hvarje barn under 15 år.

Inkomst från kr. 2,000—3,000: kr. 90:— för hustru, kr. 45:— för hvarje barn under 15 år.

Inkomst från kr. 3,000—4,000: kr. 60:— för hustru, kr. 30:— för hvarje barn under 15 år.

Sammanlagda beloppet af befattningshafvares dyrtidstillägg och dyrtidshjälp för helt år räknadt må icke öfverstiga kr. 2,007:50.

Till de stadens befattningshafvare som ej fått sina löner reglerade under år 1918 utbetalas kr. 365:—, utgörande s. k. grundplåt.

Andrade fritidsförhållanden har i och med att kåren ökats inträtt fr. o. m. den 15 juli och erhålles fridugn hvar 6:te dygn från kl. 8 f. m. till kl. 8 f. m. påföljande dag med två man hvarje dag, dock börjar en man sin fridag först kl. 1 e. m.

Semestertiden är äfven något ändrad, i det att den personal som varit anställd i kåren någon längre tid hos brandchefen utverkat 10—12 dagar och öfriga som förut 7 dagars semester.

Trelleborgs Gummifabriks Aktiebolag tillverka sig och spöslangar samt tekniska Gummivaror af alla slag.
Afdelningskontor och nederlag: SKEPPSBRON 4, GÖTEBORG.

Ledig plats.

Brandförmansplats

ledig vid Gefle brandkår

att omedelbart och senast den 1 inst. september tillträdas.

Den sökande, som ej bör vara öfver 30 år, skall äga **fullkomliga insikter** i ångsprutors, motorers och automobilers skötande och handhafvande.

Löneförmånernas sammanlagda belopp utgöra f. n. 260 kr. pr månad:

Den som erhåller platsen har goda utsikter att blifva **brandmästare** (1:ste maskinist) den 1 inst. januari då denna befattning vid Gefle brandkår blifver ledig.

Ansökningshandlingar, åtföljda af läkare- och frejdbetyg, insändas under adress: Brandchefen i Gefle.

Brandchefen.